

gyakorlat: Hogyan működnek a sztereotípiák?

Cél: élményszerűen bemutatni a sztereotípiák működését,

Eszközök: a létszámnak megfelelő cédula különböző embercsoportok elnevezésével, ragasztószalag. Legalább két tanuló kapjon azonos szövegű cédulát!

A cédulákon – többek között – az alábbi csoportok szerepelhetnek: dúsgazdag, hajléktalan, focirajongó, rocksztar, amerikai, kínai, kiváló tanuló, évismétlő, néger, öreg, politikus, vállalkozó.

A gyakorlat menete:

Az embercsoportokat sztereotipizáló szavakat tartalmazó cédulákat felerősítjük ragasztóval a tanulók homlokára olyan módon, hogy senki se tudja, mi olvasható az ő homlokán. Ezt követően a gyerekek körbe-körbe sétálnak, és kapcsolatba lépnek egymással egymás sztereotípiáinak megfelelően. A gyakorlat kb. 10 percig tartson. Ha valaki a vele kapcsolatos viselkedésből kitalálta, hogy mi van az ő homlokára írva, leülhet. Miután mindenki kitalálta saját nevét, megkeresi azokat a társait, akikkel azonos cédulákat viselt, és megbeszéli a tapasztalataikat. A tapasztalatok összegzése az egész osztály körében történik, majd a tanulók olyan élményeket idéznek fel, amikor őket kezelték bizonyos sztereotípiák mentén.

Megvitatható kérdések:

- Milyen érzéseket váltott ki az egyénekből társaik viselkedése?
- Milyen érzés volt az osztálytársakkal az adott sztereotípián alapján viselkedni?
- Volt-e olyan tanuló, akinek a viselkedését nem befolyásolta a társa homlokán található cédula tartalma?
- Milyen hatása van a sztereotipizálásnak az egyénre? A közösségre? Arra az emberre, aki a sztereotípiát vallja? És arra, aki felé irányul?

Tanácsok a pedagógusnak:

Ebben az esetben – hasonlóan a korábbi gyakorlathoz – nagyon kell ügyelni az esetleges személyes érzékenységekre. Feltétlenül kerüljük el azokat a sztereotípiákat, amelyek közvetlenül érinthetnek egyes gyerekeket. A kapcsolódó vita során ne erőltessünk bizonyos kényes kérdéseket, bízzuk a tanulókra, hogy milyen mélységig akarnak elmenni egyes témákban. Közben természetesen vigyázzunk, hogy egyetlen gyerek se kerüljön kiszolgáltatott, kínos helyzetbe.